İçerik

Ders Kodu	Dersin Adı	Yarıyıl	Teori	Uygulama	Lab	Kredisi	AKTS
SOC612	Toplumsal Hareketlerde Kadın Aktivistler	2	3	0	0	3	7.5

Ön Koşul	
Derse Kabul Koşulları	

Dersin Dili	Türkçe
Türü	Seçmeli
Dersin Düzeyi	Doktora
Dersin Amacı	Bu dersin amacı, toplumsal hareketler sosyolojisi ile feminist teorinin kesişiminde kadın aktivizmini kuramsal ve ampirik perspektiflerle inceleyerek öğrencilerin toplumsal cinsiyetin kolektif eylem süreçlerindeki rolünü anlamalarını sağlamaktır. Ders, feminist teorinin toplumsal hareket analizine katkılarını tartışmayı, kadınların farklı toplumsal hareketlerdeki deneyimlerini karşılaştırmalı olarak değerlendirmeyi ve toplumsal cinsiyet, sınıf, etnisite ve ırk gibi eşitsizlik biçimlerinin kesişimini analiz etmeyi hedefler. Ayrıca ders, öğrencilerin Türkiye ve uluslararası örnekler üzerinden kadın aktivizmini eleştirel bir bakış açısıyla yorumlayabilmelerini ve çağdaş toplumsal hareketlerde feminist politikaların dönüşümünü kavrayabilmelerini amaçlamaktadır.
İçerik	Bu ders, toplumsal hareketler sosyolojisi ile feminist teori arasındaki kesişimi inceleyerek kadın aktivistlerin kolektif eylem süreçlerindeki rolünü analiz eder. Ders kapsamında feminist teorinin toplumsal hareket analizine katkıları, sosyalist feminizm tartışmaları ve Türkiye'de kadın hareketinin tarihsel gelişimi ele alınır. Ders ayrıca intersectionality yaklaşımı çerçevesinde kadınların etnik, sınıfsal ve ırksal eşitsizliklerle kesişen deneyimlerini inceler. Siyah hareketi ve Black Lives Matter, Fransa'daki Adama Traoré hareketi gibi örnekler üzerinden kadın aktivizmi analiz edilir. Türkiye bağlamında İslamcı kadın hareketi ve farklı toplumsal hareketlerde kadınların rolü tartışılır; yatay hareketler, gündelik direniş pratikleri ve yerel dayanışma ağları incelenir. Dersin son bölümünde ekofeminizm ve ekolojik hareketler ele alınarak feminist politikaların çağdaş toplumsal hareketlerdeki yeri değerlendirilir.
Kaynaklar	Falquet, Jules. « Trois questions aux mouvements sociaux progressistes : Apports de la théorie féministe à l'analyse des mouvements sociaux ». Nouvelles Questions Féministes, vol. 24, no 3, 2005. Dunezat, Xavier. « Le traitement du genre dans l'analyse des mouvements sociaux : France / États-Unis ». Cahiers du Genre, hors-série no 1, 2006, s. 117-141. Akis, Y.; Özakın, Ü.; Sancar, Serpil. « Türkiye'de Feminizm ve Kadın Hareketi ». Cogito, no 58, 2009, s. 245-258. Baydar, Oya; Ulagay, Melek. Bir dönem iki kadın. İstanbul: Can Yayınları, 2011. Bora, Aksu. « Feminizmle sosyalizmin mutsuz evliliği, arkadaş olsak yeter ». Birikim, no 244-245, 2009. Savran, Gülnur. « Sosyalist-feminizm olanaklı mı? ». İçinde: Osmanağaoğlu, Hülya (der.), Feminizm Kitabı: Osmanlı'dan 21. Yüzyıla Seçme Metinler. İstanbul: Dipnot Yayınları, 2023 (ilk basım 2015). Juteau, Danielle. « "Nous" les femmes : sur l'indissociable homogénéité et hétérogénéité de la catégorie ». L'Homme & la Société, no 176-177, 2010, s. 65-81. Fassin, Eric. « D'un langage l'autre : l'intersectionnalité comme traduction ». Raisons Politiques, no 58, 2015, s. 9-24.Estes, Michelle L.; Straub, Adam M.; León-Corwin, Maggie. « Making the Invisible Visible: Examining Black Women in Black Lives Matter ». Sociological Spectrum, vol. 43, no 4-5, 2023, s. 127-146. Kokoreff, Michel. « De George Floyd à Adama Traoré ». İçinde: Violences policières. Généalogie d'une violence d'État. Paris: Éditions Textuel, 2020. Angela Davis; Assa Traoré. « Rencontre ». Ballast, no 7, 2019. Türkmen, Buket. « Toplumsal proje ve kadınlık deneyimi: İslamcı kadın tarafından yeniden tanımlanan mahrem ». İçinde: Direk, Zeynep (der.), Cinsiyetli Olmak: Sosyal Bilimlere Feminist Bakışlar. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2007. Türkmen, Buket. « L'individualisme solidariste des actrices de Gezi et l'émergence de nouveaux sujets ». Agora débats/jeunesses, no 73, 2016, s. 119-133. Levavasseur, Ingrid. Rester digne: pourquoi je me bats. Paris: Flammarion, 2019. Türkmen, Buket. « De la révolte de Gezi à l'opposition discrète en Turquie ». Mouvements, no 4, 2020, s. 129-138. Değirmenci, Emet. « Ekofeminizm nedir? Ne gerek vardı? ». Doğu Batı, 2021.

Teori Konu Başlıkları

Hafta	Konu Başlıkları
1	La sociologie des mouvements sociaux et les femmes activistes

Hafta	Konu Başlıkları
2	Le traitement du genre dans l’analyse des mouvements sociaux
3	Le féminisme et le mouvement des femmes en Turquie
4	Les mouvements socialistes et le féminisme socialiste
5	Les femmes dans les luttes intersectionnelles : à la croisée des dominations ethniques, raciales et de classe
6	Le mouvement noir et les femmes aux États-Unis et en France : Black Lives Matter
7	Le mouvement noir en France et le leadership-femme: Le Comité de vérité et de justice pour Adama Traoré
8	Le défi de la femme pour le mouvement islamiste en Turquie
9	Les mouvements horizontaux et les femmes
10	Le mouvement de Gezi en Turquie : femmes et occupation de l’espace public
11	Les occupations des places publiques et les femmes (Nuit Debout, 15M, Tahrir)
12	Les Gilets jaunes et les mobilisations sociales contemporaines: le femmes des rond-points
13	Les mobilisations discrètes et les solidarités locales à Istanbul
14	La résistance écologique et l’éco-féminisme